

Nr. 11

PIEKTDIEN
2002.gada 25.oktobrī
CENA 1 PALDIES

PASACIŅA

“PASACIŅA” GADSKĀRTĀS

RUDENTINŠ - bagāts vīrs. Savas veltes tas izrādīja **Miķeļdienas tirgū 27.septembrī “Pasaciņā”**.

Katra grupiņa tirgusplacī iekārtoja savu tirdzniecības vietu un izkārtēja preces, pārskaitīja savu naudiņu – pupas, kuras bija sabērtas dažādu lielumu un raibumu naudas kulēs.

Ar skaitāmpantiem un dziesmām tirgošanos iedrošināja 5.gr. bērni. Čigāniete /Daira/, rotājusies spožām krellēm un košiem brunčiem plīvojot, ar bērniem kopīgi izdziedāja kā **“Aizbrauca mans vīrelis tirgū, tirgalā”** ārzemnieces – **Turku pupas** – izdejoja savu ceļu pie mums.

Tirgus nav nekāds tirgus, ja tajā nav muzikantu. Mums spēlēja un dziedāja Valmieras kultūras nama folkloras ansamblis Ilgas Bērziņas vadībā. Lustīgi dziedājām un dejojām akordeona pavadījumā.

Mūsu tirgusplacī griezās arī karuselis, tika skalotas kāpostu mucas, drošākās Omas un bērni atrakcijās vinnēja gardus kliņģerīšus un barankas.

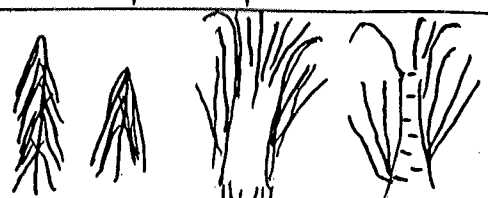
Kad gāja vaļā tirgošanās un ik pa brīdim atskanēja: **“Sanāk! Sanāk!”**, viss tirgusplacis dunēja. Kāds pirka par prasīto, cits kaulējās un priecājās par izdevīgo pirkumu. Vienā tirgusplača stūrī tika piedāvāta svaigi spiesta burkānu sula, citā – silti pīrādziņi, pankūkas un medus ar riekstiem, vēl citā – āboli, gan svaigi, gan cepti. Kur vēl burkāni, dzērvenes, pat vīnogas un arbūzi. Neiztika bez amatnieku darinājumiem – krellēm un vītņēm, un ķiņķēziņiem.

Liels paldies vecākiem un vecvecākiem par atsaucību un piedalīšanos tirgus spēlē!

Anita

“PASACIŅA” CEĻO

23.septembrī – pūrgājiens un mežu.
Mērķis – iepazīties ar mežu rudenti, savākt dabas dotos materiālus rokdarbu nodarbībām un telpu dekorēšanai.

EKSPRESINTERVIJA

Cents – Mežā salasījām visādus skaistumiņus. Uzzināju, ka mežu nedrīkst dedzināt, jo skujuas ļoti labi deg. Man patika pastaiga pa mežu.

Andris- Mežā jauki smaržoja priedes un egles. Tur jau bija krūmi bez lapām.

Emīls M.- Mežā dzīvoja lapsenes un Andrim iedzēla. Mežā aug avenes, mellenes un visādas citādas ogas.

Līga- Mēs lasījām čiekurus un sūniņas, un arī zaļās skujuas. Es nebiju redzējusi tik zaļas sūnas. Mēs sajūtām priežu un sūnu smaržu.

Mīks- Mežā bija priežu un egļu čiekuri. Tur auga daudz egļu.

Zenta- Mežā auga smukas sūniņas. Ceļmalā bija striķis ar maziem, sarkaniem karodziņiem. Tālumā redzēju daudz govus.

Inese- Vakar sākās rudens un no rīta bija auksts. Mežā bija bites un nogāzušies koki.

Aigars- Redzēju izgāztas egles un izrautus kokus. Tur bija daudz sūnu un tās bija mitras.

Augusts- Mēs lasījām čiekurus. Ieraudzījām arī odziņas. Tās bija brūklenes.

Pēteris- Mežā ir vilki, lapsas un lāči. Es gan nevienu neredzēju.

Klaudija- Mežā mēs gājām pirmdien, lai uzzinātu kādi tur labumiņi. Redzēju koku čaumalas, lielas saknes un smukas sūnas.

Mārtiņš S.- Es mežā skraidīju un lasīju čiekurus maisiņā. Tur bija alas, kur dzīvo kurmjī un pelītes.

Sarma

"PASACIŅA" VEĻU LAIKĀ

Laiks starp **Miķeļiem** un **Mārtiņiem** latviešiem bijis īpašs, un īpašs šim laikam ir arī vārds, kaut dažādos novados dažādi dēvēts – Zemlikas, Dievaines, Dvēseļu laiks. Vidzemē šo laiku dēvē par **Veļu laiku**.

Šajā laikā zeme šķiet nomirusi, - nekas vairs neaug, augļi vairs nebriest. Rītos lauki miglas pilni un gadās, ka migla sāk velties kamolos. Veļas līdz saveļas par veļiem.

Latvieši viņsaulē aizgājušo cilvēku dvēseles saukuši par veļiem, ilģiem, pauriem, ļauķiem, gariem, domādami un ticēdami, ka nomirdams cilvēks nevar vienkārši izzust. Nāve nav nebūtība, nekas. Tā ir pārvēršanās. Cits veids. Vienīgi jāprot šo citu veidu pazīt, atminēt.

Rudenī, kad apkārtne vairāk liek domāt par iznīcību, kad zemnieka lielie gada darbi apdarīti, rodas atelpas brīdis, sevišķi piemērots pārdomām – kā veicies šajā gadā un kā nodrošināties ar labu ražu nākamajam. Tad prātā nāk senči, viņu gudrais padoms.

Arī veļiem rudens naktīs nav mierīga gulēšana – gribas zināt, kā mājniekiem klājies. Viņi dodas katrs uz savu sētu – izstaigā druvas un ēkas, visus kaktus un iečukst savējiem labus padomus ausīs, dod nākamajai gaitai sekmi un šķirmi; labībai – ražu, lopiem un cilvēkiem – veselību.

Sen pagājis tas laiks, kad baroja veļus un klāja tiem galdus. Tagad novembrī, veļu laikā, mēs ejam uz kapsētu un aizdedzinām svecītes uz savu mīlo kapiem. Skatoties mazajā, dzīvajā uguntiņā, var sajūst, ka viņi visi ir ar mums un mūsos vēl dzīvo.

Veļu laikam ir vēl viena nozīme – tas ir īstais mīklu minēšanas laiks. Agrāk to drīkstējuši darīt tikai šajās dienās. Mīklas vajagot minēt, lai nebūtu aizmāršīgs – arī atminēšanās jeb atcerēšanās nozīmē, ka mēs sajūtam sevī senču gudrības spēku, padomu, kas nāk mums līdzī no aizgājējiem.

Ineta

Materiāli no grāmatas "Atraktā debess"

Veļu laiks ir vienīgais no latviešu gada astoņiem laikiem, ko atzīmējam mūsu bērnodārzā. Šajā laikā ļaujām izpausties mūsdienu folklorai un tā saucamajiem baiļu jeb briesmu stāstiem par spokiem, raganām un citiem baigiem tēliem.

Kāpēc bērniem stāstam spoku stāstus? Spoku stāsti palīdz bērniem iepazīt savas bailes un trenēties tās pārvarēt. Tie uz bērniem iedarbojas divējādi: rada bailes un reizē arī lielu vilinājumu tās izjust. Nepārvaramais vilinājums liecina par to, ka tādi stāsti ir nepieciešami bērnu dzīvē – tāpat kā anekdotes un cita mutvārdu folklorā, jo bērniem patīk ne tikai smieties, bet arī baidīties.

18.oktobrī klausījāmie

"Tumšo vakaru baiļu stāstus."

Lai radītu baiļu stāstu stāstīšanai vajadzīgo gaisotni, bērnodārziņa zāle ieguva atbilstošu izskatu – aptumšotus logus, malduguntiņas, un lidojošas raganīņas uz īstām slotām.

Katrai grupai bija uzdevums – pastāstīt un parādīt vienu vai vairākus baiļu stāstus.

Paši mazākie pastāstīja stāstiņu par Vecīti ar kāpostgalviņu un Āzi. Ceturtās grupas meitenes – Brenda, Justīne un Santa izspēlēja stāstiņu "Bailes virtuvē", kas beigās izrādījās tikai kaķis, kurš bija nočiepis un grasījās apēst zivi.

Sagatavošanas grupas bērni, kā jau lielāki, izspēlēja vairākus stāstus: "Par brālīti un māsiņu" kurā arī beigu beigā izrādījās, ka bērnus sabaidīja ezītis, zaķītis un pavisam īsts meža balodītis, kurš svētkus vēlāk noskatījās sēdēdams uz raganas slotas. "Par Balto Dāmu", kas nebija nekāda dāma, bet gan apraktā nauda.

Šoruden aktīvi darbojās raganīņas un arī mūs viņas neaizmirsā apciemot. Mēs iemācījāmies vārīt burvju dziru, raganīgus deju soļus un dejojot ar slotām. Piedalījāmies Lielās Raganas mēmajā šovā.

Aktīvi bija arī spociņi, kas rudenīgā laikā lidinās apkārt. Viņi baidīja un ķēra bērnus.

Bērnus baida ne tikai raganas un spociņi, bet arī peles un velniņi pagrabā.

Tad vērās durvis un zāle iebrauca rati. Atskanēja sauciens: "Meitenes! Jaunās kleitas ir klāt!". Ne tikai raganu meitenes, bet arī citas, parastās meitenes iesaistījās tērpu pielaiķošanā. Pie jauniem tērpiem piederās jauni braucamrīki – ne tikai slotas, bet liodojoši rati, skrejriteņi, jaunākā tipa "Volvo", zirgi... Ar jaunien tērpiem mugurā ir lustīgāka dejošana pēc melodijas "Ak tu mī, ak, tu žē!", ko spēlēja Ansis.

Rita

☞ 22.oktobrī 4.grupas bērni un 5.grupas meitenes pabija izstādē "Leļļu parāde" Valmierā, kultūras nama zālē, kur varēja aplūkot 300 lelles.

Brenda: Braucām uz leļļu izstādi. Tur sapucētas lelles sēdēja. Tā lelle, kurai bija gredzentiņš man ļoti patika.

Līva: Tur bija foršas meitenes ar baltām kleitām un melnas meitenes ar melnām kleitām. Lielākā sēdēja uz bluķa un tai bija balta kleita.

Santa: Aizbraucām uz to namu, kur ir lelles. Tur bija tāda forša līgaviņa un melnās lelles un karaliene ar kroni. Mana biļetīte ir skapītī, lai nepazūd.

Justīne: Man patika visas lelles. Tā līgaviņa ļoti patika. Viņa bija balta ar plīvuriņu. Vēl bija skaista Barbija.

Niks: Bijām uz leļļu izstādi. Tur bija lelles ar apaviem. Bija lelle ar kleitu, kura katrā pusē bija citādāka.

Toms Ā.: Bijām pie lellēm. Lelles dancoja un smaidīja.

Kitija: Lelles bija uz galdiem un pa malām. Man patika spīdīgā lelle.

Māris: Tur bija melnas un dzeltenas lelles. Viņas sēdēja un stāvēja. Man patika melnās. Pie durvīm bija puķes.

Liena: Tur bija daudz lelles. Man arī patika melnās – foršas, smukas.

Zenta: Bija daudz vecas lelles, bet viņas bija smukas. Viena lellīte bija kā līgaviņa. Tā man patika.

Paula: Lelles nerunāja. Man patika līgava.

Klaudija: Bijām apskatīt lelles. Tur tās bija ļoti, ļoti skaistas un man patikās. Tur bija viena smuka lellīte ar smukām drēbītēm, spīdīgiem matiņiem.

Lāsma: Man patika tā lelle ar zaļo kleitu.

Sarma

Kā sacentās rudens ar ziemu

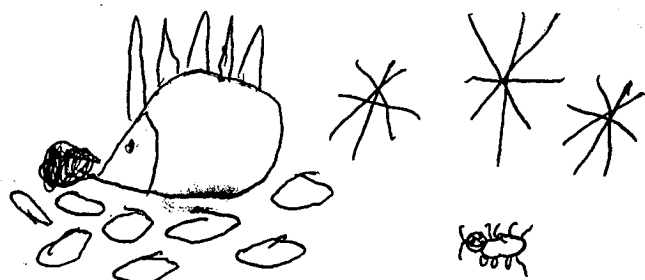
Vēl nesen bija skaista rudens diena. Tā bija zeltaini skaista un raiba. Dažas lapiņas apsedza skudriņas un ežukus. Slieciņas gan neapsedza ar lapām, jo tās dzīvo zem zemes. Dažos siltos akmeņos spēlējās ķirzaciņas.

Rudens darīja savus darbiņus kā bija nosolījis Vasariņai. Bet, kādu dienu uzsniga balts, balts sniedziņš. Tā bija baltā Ziemas māmuliņe. Viņa atnāca neaicināta. Ziemas māte atnāca ar saviem bērniem – sniegpārslīņām. Zieme gribēja Rudenim palielīties ar saviem skaistajiem bērniem. Rudens gan laimīgs nejūtās, jo vēl taču nebija padarījis visus darbus. Viņš nebija apsedzis zemi ar savām košajām lapām un zemei bija auksti.

Zieme saprata, ka tai vēl nav laiks darīt savus darbus un nolēma doties pie sava brāļa Sala. Viņa lūdz Salam vēl nesaldēt zemi un arī cilvēkiem bija auksti.

Tad dienas palika siltākas un arī sniedziņš pakusa. Rudens bija pateicīgs Ziemei un viņai apsolīja drīz vien padarīt atlikušos darbiņus. Tad gan Zieme varēs nākt ciemos uz ilgu laiku.

5.grupas bērni un Viola

"PASACĪŅAS" VALODIŅĀ

Anna izbraukājusi ārzemes un viņai jau ir sava pase.

Anna: "Man tagad ir jauna pase!"

Audzinātāja: "Kur tad palika vecā?"

Anna: "Vecajai pasei termometriņš beidzās."

2.grupas bērni kopā ar audzinātāju skatās žurnālu, kur ir daudz krāsainu dzīvnieku attēlu. Vislielākā uzmanība tiek pievērsta lapsiņai. Elīnai rodas asociācijas par medību tēmu. Viņa bilst:

"Aivis medībās nošāva pīli."

Audzinātāja: "Cik labi, ka lapsiņu nē."

Elīna ļoti lietišķi: "Ai, lapsa nav ēdama!"

Ejot pastaigā Pēteris Violai saka: "Cik tev skaisti cimdīņi. Silti." Tad turpina: "Nu ja, drīz būs plānā ziema."

Viola: "Kas ir plānā ziema?"

Pēteris: "Nu tad kad maz sniega."

Pēteris attēlā rāda uz govju tesmeni un saka: "Re kur goveji slaucamie!"

5.grupa iet pastaigā. Audzinātāja lūdz pavērot un nosaukt krāsas kādās rotājas rudens. Visi bērni viens pēc otra sauc dažādas krāsas. Klaudija saka: "Zini, Viola, pagājušajā nedēļā rudens taisīja jokus. Viņš kokiem lapas bija nokrāsojis zilā krāsā".

Cents stāsta: "Andrupē pie Edmunda bija uzsprādzis meteorīts. Tā bija tāda sarūsējusi bumba."

SVEICAM !

VĀRDA DIENĀ

Lāsmu 01.10.

Daigu 16.10.

Elīnu 19.10.

Zied kāršu pupas

kā mani nodomi:

tie grib uzziedēt

līdz debesīm.

E.Rumba

DZIMŠANAS DIENĀ

Spīguļo, saulīt, spīguļo –

Dod katram no mums pa staram,

Lai melnu mest jūrā varam!

Spīguļo, saulīt, spīguļo,

Lai baltu nesam pa godam,

To ēnām vairs neatdodam!

A.Ķirškalne

Pēteri Zelču 07.10.

Staņislavu Dukaļski 11.10.

Mikus Āboliņš 13.10.

Mairi Loiko 18.10.

Inesi Sermuli 20.10.

Mārtiņu Sermuli 20.10.

Andri Tolmani 27.10.

Centi Cinātu 31.10.

No liepu zariem medus gaisma pil,

Šo gaismu smel un sevi nepievil,

Jo soļi Tavi liepu zemi min –

Tev gaismas svētība ir tāpēc jāuzzin.

R.Vētra

Violu Tupikēviču 16.10.

Māru Gailīti 18.10.

Larīsu Akulovu 23.10.

Tatjanu Savurenkovu 25.10.

"PASACĪŅAS" ĪSZIŅAS

✓ No 22.līdz 24.oktobrim Valmierā, pirmsskolas izglītības iestādē "Sprīdītis" notiek pasākumi pieredzes apmaiņai "**Pirmsskolas mācību priekšmetu metodikas**", kas paredzēti skolu un pirmsskolas pedagogiem, kuri strādā 5-6 gadīgo bērnu grupās skolās un pirmsskolas iestādēs.

22.oktobrī savā pieredzē dalījās mūsu iestādes mūzikas skolotāja **Rīta Krizone**. Viņa runāja par tematu "**Folklorā 5-6 gadīgo bērnu apmācībā**".

"PASACĪŅAS" DARBIŅI

✓ Kross "Čaukstošās lapas" 07.10.

✓ Vadītāju, metodiķu seminārs PII "Sprīdītis" 09.10.

✓ Pieredzes ekskursija uz Cēsu 3PII 11.10.

✓ Lekcija "Dzīve starp vēlmēm un īstenību" 17.10.

✓ "Tumšo vakaru bailu stāsti" 18.10.

✓ Seminārs- praktikum "Pirmsskolas mācību priekšmetu metodikas" 22.-24.10.

✓ Kursi "Darba aizsardzība" 21.-23.10

Redaktore - Ineta; korespondente - Sarma;

Datorsalikums - Anita